

Ustawa

z dnia ... 2021 r.

o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz ustawy - Prawo przedsiębiorców

Art. 1. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 otrzymuje brzmienie: "Art. 2. Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę, a także, w zakresie regulowanym niniejszą ustawą, osoba świadcząca pracę na podstawie innej umowy, w szczególności umowy o świadczenie usług, o ile wykonuje pracę osobiście, na stałe, przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, w wymiarze dobowym czasu odpowiadającym wymiarowi nie mniejszemu niż 1/2 etatu umowy o pracę.";
- 2) w art. 152 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu: "§ 3. Prawo do corocznego, nieprzerwanego urlopu wypoczynkowego przysługuje także osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą oraz wspólnikowi spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, nie zatrudniającym pracowników.";
- 3) w art. 154 § 1 w pkt 2 kropkę zamienia się na średnik i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: "3) 14 dni – w przypadku osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą."

Art. 2 W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 poz. 162) w art. 23 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: "1a) Zawieszenie działalności gospodarczej jest także możliwe na czas urlopu wypoczynkowego przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą oraz wspólnikiem spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, nie zatrudniającym pracowników."

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Uzasadnienie

1. Cel i potrzeba wydania ustawy

Proponowana ustawa reguluje sytuację osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą oraz osób świadczących pracę na podstawie innej umowy niż umowa o pracę, w szczególności długotrwałych umów cywilnoprawnych. Zagwarantowanie osobom tym podstawowego prawa osób pracujących tj. prawa do urlopu jest konieczne. Obecny stan prawny nie daje prawa do o krótkotrwałego, formalnie uregulowanego przerwania pracy. Tymczasem osoba fizyczna prowadząca własną, jednoosobową działalność gospodarczą, współpracująca najczęściej z jednym podmiotem na zasadach porównywalnych do stosunku pracy, nie posiada żadnych uprawnień od odpoczynku od wykonywanej pracy. Projektowana zmiana wprowadza możliwość krótkotrwałego, dobrowolnego zawieszenia działalności gospodarczej. Regulując zatem kwestię czasowego zwolnienia z wykonywanych usług, osoba samozatrudniona korzysta z podstawowej funkcji urlopu tj. prawa do wypoczynku. Konsekwencją wprowadzenia powyższych zapisów będzie zwolnienie przedsiębiorcy z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (ZUS) w okresie urlopowego zawieszenia działalności gospodarczej.

Przewidywana ustawą ochrona dotyczy osób wykonujących pracę w ściśle określonych warunkach tj. osobiście, stale, w wymiarze czasu odpowiadającym nie mniejszemu niż 1/2 etatu osoby zatrudnionej w ramach umowy o pracę. Wprowadzenie konkretnych warunków, jakie musi spełnić osoba wykonująca pracę, aby skorzystać z ochrony przewidzianej kodeksem pracy i innymi ustawami z jednej strony pozwoli zabezpieczyć słuszne interesy osób pracujących, z drugiej strony nie będzie stanowiła o zbyt daleko idącej ingerencji w zasady swobody umów. Ograniczony czas pracy oraz niewielkie zarobki wypłacane pracującemu zobowiązanemu do świadczenia pracy w części dziennej lub tygodniowej standardowych norm czasu pracy są wyznacznikami, że praca może być wykonywana w ramach doraźnej usługi świadczonej przez osobę zatrudnioną na podstawie umowy cywilnoprawnej, a nie przez pracownika

zobowiązanie do pracy w określonym wymiarze czasu pracy. Również nieregularny charakter zatrudnienia nie będzie przesłanką projektowanej ochrony.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem

Projektowana ustawa przyczyni się do ustabilizowania rynku pracy i wyeliminowania z niego nieprawidłowości – a w konsekwencji upowszechnienia zatrudniania w ramach stosunku pracy i uniemożliwienia obejścia przepisów prawa pracy.

Osoby samozatrudnione nie utracą natomiast statusu przedsiębiorcy, jednak zyskają prawa do wypoczynku poprzez wprowadzenie możliwości 14 – dniowego „urlopowego zawieszenia działalności gospodarczej”.

W art. 1 proponuje się zmianę art. Kodeksu pracy poprzez dodanie w zakres regulacji osób świadczących pracę na podstawie innej umowy niż umowa o pracę, w szczególności długotrwałe umowy cywilnoprawne. Zmiana druga dodaje w art. 152 § 3 ustanawiający prawo do corocznego, nieprzerwanego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 14 dni (dodawany pkt 3 w art. 154 § 1) przysługujące osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą oraz wspólnikowi spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, nie zatrudniającym pracowników.

Odpowiednie zmiany dodaje się w ustawie Prawo przedsiębiorców. W art. 23 po pkt 1 dodaje się pkt 1a określający zawieszenie działalności gospodarczej na czas urlopu wypoczynkowego przedsiębiorcy.

Proponuje się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2022 roku.

3. Przewidywane skutki (skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne)

Projektowana zmiana będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy, zachowując jednocześnie dotychczasowy wachlarz dostępnych dla przedsiębiorców możliwości wynikających z kodeksu cywilnego. Krótkotrwała (maksymalnie 14-dniowa) przerwa w wykonywaniu obowiązków przez osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą będzie dla nich pozytywnym bodźcem do

uzyskania równowagi między życiem zawodowym, a życiem prywatnym, pozwoli im zwiększyć efektywność pracy, pozytywnie wpłynie na zdrowie, co powinno przełożyć się na zmniejszenie ilości dni niezdolności do pracy i obciążeń NFZ czy ZUS, przy relatywnie niewielkich kosztach. Zmniejszenie wpływu składek na ubezpieczenia społeczne (dobrowolne), rekompensowane będzie pozytywnym wpływem nowych regulacji prawnych na sytuację finansową i gospodarczą państwa.

4. Źródła finansowania

Nie przewiduje się dodatkowego obciążenia dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

5. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt nie przewiduje upoważnień do wydawania aktów wykonawczych.

6. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

7. Konsultacje społeczne

Nad projektem nie przeprowadzono formalnych konsultacji społecznych.